

Nr 62.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förvärv av vattenrätt i Ångermanälven m. m.; given Stockholms slott den 16 februari 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustaf Andersson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Departementschefen, statsrådet Andersson anför:

I skrivelse den 6 februari 1940 har vattenfallsstyrelsen — med överlämnande av sex under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande ingångna avtal angående förvärv för kronans räkning av dels visst markområde av fastigheten Lidgatu 3³ i Ådals-Lidens socken och dels viss vattenrätt i Ångermanälven — hemställt, att avtalen måtte godkännas samt att för erläggande av köpeskillingarna, tillhoppa 16,485 kronor, nämnda belopp finge tagas i anspråk av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar. Beträffande det närmare innehållet i avtalen torde jag få hänvisa till handlingarna.

Bihang till riksdagens protokoll 1940. 1 saml. Nr 62.

339 40

Den till förvärv föreslagna fallhöjden är belägen omedelbart nedströms Nämforsen och är avsedd att utnyttjas vid en utbyggnad av denna fors. Vattenrätten i själva Nämforsen tillkommer till hälften under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående, kronan tillhöriga fastigheter och till hälften Näsåkers kyrkoherdeboställe. Vattenfallsstyrelsen har även, bland annat genom av Kungl. Maj:t den 22 december 1939 godkända avtal, förvärvat större delen av den ovan Nämforsen varande fallhöjd, som kan förväntas bliva indämd vid en blivande utbyggnad av vattenfallet.

Vattenfallsstyrelsen har i sin skrivelse anfört:

Vattenfallsstyrelsens förutvarande innehav i Nämforsen utgöres av den å forsens högra strand belöpande fallhöjden. Denna strand angränsar Forsås by, vars ägovälde emellertid även sträcker sig nedanför Nämforsen. Vid vattenfallsstyrelsens tidigare förvärv inom byn har vattenfallsstyrelsen tillförsäkrats rätt att utnyttja byns fallhöjd i dess helhet, således även den nedanför forsens belägna rensningssträckan. Å den vänstra stranden angränsas denna rensningssträcka av Näsåkers by. Alltsomallt uppgår nämnda bys fallhöjd, inberäknat en inom byns rågångar belägen, till Lidgatu by hörande slätteräng, till 2.82 meter enkel strand. Genom de nu underställda avtalen har vattenfallsstyrelsen tillförsäkrats rätt att utnyttja sammanlagt 1.32 meter av sist-nämnda fallhöjd. Den avtalade ersättningen för förvärven varierar något, men ligger mellan 37 kronor 50 öre och 30 kronor per 9-månadersturbinhästkraft. Uppgörelserna hava i fem fall skett genom servitutsavtal, i vilka vattenfallsstyrelsen erhållit rätt att för all framtid tillgodogöra sig de tjänande fastigheternas vattenrätt. I det sjätte fallet har en strandremsa försålts, till vilken upplåtarnas vattenrätt skall läggas.

Enligt vattenfallsstyrelsens åsikt är det önskvärt, att kronans fallhöjdsinnehav, såvitt möjligt, fullständigas i det nu ifrågakomna betydelsefulla fallkomplexet. Det pris, till vilket ifrågakomna vattenrätt kan förvärfvas, anser styrelsen skäligt.

*Departements-
chefen.*

Det nu framlagda förslaget, avseende förvärv av visst markområde samt vattenrätt i Ångermanälven, utgör ett led i vattenfallsstyrelsens strävan att för kronans räkning förvärva så stor andel som möjligt i de vattenfall, i vilka kronan förut är intresserad. Då köpeskillingarna för nu ifrågakomna förvärv få anses godtagbara för kronan och då de övriga bestämmelserna i de villkorligt ingångna avtalen icke givit mig anledning till erinran, vill jag tillstyrka, att avtalen godkännas. Köpeskillingarna, tillhoppa 16,485 kronor, torde lämpligen böra gäldas av anslaget till inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar. Med hänsyn till förutsättningarna för anslagets disposition lärer emellertid riksdagens medgivande böra inhämtas. Därest förvärven komma till stånd, torde det sedermera få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta, att de av kronan genom avtalen förvärvade rättigheterna skola stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning.

Då avtalen äro förfallna, därest de icke godkännas av Kungl. Maj:t före den 1 april 1940, torde ärendet böra bliva föremål för skyndsamt behandling från riksdagens sida.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t godkänna de i det föregående omnämnda avtalen, avseende förvärv av ej mindre visst område av fastigheten 4^{1/12} seland Lidgatu 3³ i Ådals-Lidens socken än även den i avtalen avsedda vattenrätten m. m.;

dels ock medgiva, att av anslaget till statens vattenfallsverk för inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar må för gäldande av de i avtalen överenskomna köpeskillingarna tagas i anspråk ett belopp av högst 16,485 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fredric Hawerman.